



# مجله علوم و صنایع غذایی ایران

سایت مجله: [www.fsct.modares.ac.ir](http://www.fsct.modares.ac.ir)

مقاله علمی-پژوهشی

## بررسی ویژگی‌های کیفی و میکروبی کرم کاکائو حاوی روغن بذر کتان ریزپوشانی شده (تولید گانаш شکلاتی فراسودمند)

بنفسه مهیمنی<sup>۱</sup>، شیلا صفائیان<sup>۲\*</sup>، رضوان موسوی ندوشن<sup>۲</sup>، محمد ربانی<sup>۳</sup>، حمید توکلی پور<sup>۴</sup>

۱-دانشجوی دکتری تخصصی، گروه علوم و صنایع غذایی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲-دانشیار گروه علوم و صنایع غذایی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۳-استادیار گروه علوم و صنایع غذایی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۴-دانشیار گروه علوم و صنایع غذایی، واحد سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، سبزوار، ایران.

### چکیده

### اطلاعات مقاله

تاریخ های مقاله :

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۵

كلمات کلیدی:

بذر کتان،

خاصیت میکروبی،

ریزپوشانی، کیفیت.،

گاناش،

فراسودمند.

استفاده از گیاهان دارویی یا اجزای استخراج شده از آنها در بخش‌های مختلف صنعت غذا توجه خاصی را به خود اختصاص داده است. از این رو در تحقیق حاضر از روغن بذر کتان در دو فرم آزاد و ریزپوشانی شده با آلتینات در فرمولاسیون کرم کاکائو استفاده شد و ویژگی‌های میکروبی و حسی فراورده تولیدی بررسی گردید. هدف از این تحقیق تولید گاناش شکلاتی فراسودمند حاوی نگهدارنده طبیعی بود. براساس نتایج این پژوهش مشخص شد راندمان استخراج روغن بذر کتان ۲۷/۷۳ درصد بود. جزء اصلی روغن بذر کتان اسید آلفا لینولنیک اسید (۴۷/۱ درصد) و کمترین اسید چرب شناسایی شده در آن، اسید میریستولئیک (۰/۰۶ درصد) بود. همچنین نتایج نشان داد روغن بذر کتان اثرات ضدمیکروبی قابل توجهی بر سالمونلاتیفی، اشريشیا کلی، استافیلوکوکوس اورئوس، آسپرژیلوس نایجر و کاندیدا آلبیکانس داشت. مقاومت باکتری‌های گرم منفی نسبت به روغن بذر کتان در مقایسه با باکتری‌های گرم مثبت بیشتر بود. از سوی دیگر نتایج نیز نشان‌دهنده اثرات ضدمیکروبی کمتر روغن بذر کتان ریزپوشانی شده با آلتینات نسبت به فرم آزاد در گاناش شکلاتی بود. این در حالی بود نمونه حاوی ۳ درصد روغن بذر کتان ریزپوشانی شده نسبت به نمونه حاوی این روغن در فرم آزاد از ویژگی‌های حسی مطلوب‌تری برخوردار بودند. در نهایت می‌توان گفت اگرچه فرم آزاد روغن بذر کتان دارای فعالیت ضدمیکروبی بیشتری بود، اما به منظور محافظت از ترکیبات مؤثره روغن بذر کتان، رهایش کنترل شده و بازارپسندی محصول، ریزپوشانی این روغن با آلتینات جهت کاربرد در فرمولاسیون گاناش شکلاتی توصیه می‌گردد.

DOI: 10.22034/FSCT.19.131.187

DOR: 20.1001.1.20088787.1401.19.131.15.6

\* مسئول مکاتبات:

Shila2462462@yahoo.co.in

بدن شوند [۷]. دانه کتان (*Linum usitatissimum*) یکی از گیاهان دارویی است که حاوی مقدار زیادی روغن (حدود ۴۰ درصد) است. حدود ۹۰ درصد آن اسیدهای چرب چندغیرابداعی است. اسید چرب ضروری  $\alpha$ -لینولنیک اسید جزء اصلی اسیدهای چرب روغن بذر کتان است که بیش از ۵۰ درصد از آن است [۸]. انواع مختلفی از ترکیبات فیتوکمیکال از جمله ترکیبات فنولیک، آنتیاکسیدان و لیگنان در بذر کتان شناسایی شده‌اند که می‌توانند اثرات ضدسرطانی و ضدسمیت داشته باشد [۹]. این روغن دارویی قابلیت پیشگیری از بیماری‌های قلبی عروقی و التهاب مزمن را دارد و سبب بهبود عملکرد مغز می‌شود [۱۰]. همچنین گزارش شده است که روغن بذر کتان دارای فعالیت ضدمیکروبی قابل توجهی در برابر پاتوژن‌های مختلف است، زیرا حاوی مقادیر بالایی از secoisolariciresinol (SDG) diglucoside (SDG) diglucoside (SDG) است، که پیش‌ساز لیگنان‌هاست، می‌باشد. این ترکیبات دارای پتانسیل ضدبacterیایی هستند [۱۱].

ریزپوشانی به فرایندی گفته می‌شود که در آن یک یا مجموعه‌ای از ترکیبات فعال بوسیله یک ماتریس پلیمری محبوس می‌گردد. هدف از ریزپوشانی می‌تواند ثابت‌سازی، محافظت، پایدارسازی، رهایش کترول شده ترکیبات فعال و یا اصلاح ویژگی‌های محصول نهایی باشد. انتخاب روش ریزپوشانی به مواردی همچون ویژگی‌های ماده فعال، ویژگی‌های ماتریس پلیمری، سرعت رهایش مورد انتظار، مراحل فرایند، اندازه ذرات و کاربرد نهایی کپسول‌های تولید شده، بستگی دارد [۱۲]. متداول‌ترین روش ریزپوشانی، خشک کردن پاششی است. با این حال این روش به سبب استفاده از دمای بالا می‌تواند سبب تخریب ترکیبات فعال مانند پلی‌فنل‌ها شود. بنابراین بایستی روش ریزپوشانی مناسب با ماده هدف انتخاب شود. محبوس شدن در ژل آبی یکی از روش‌هایی است که می‌توان ماده هدف را در دمای محیط ریزپوشانی کرده و اثرات نامطلوب دمای بالا را بر تخریب ترکیب فعال حذف نمود [۱۳]. آلتزینات بوسیله سازمان غذا و داروی ایالات متحده بعنوان یک ماده مجاز جهت پوشش دهنی شناخته شده است. این پلی‌ساکارید طبیعی دارای ویژگی‌های مطلوبی از جمله غیررسمی بودن، زیست تخریب‌پذیری و پایداری حرارتی و شیمیایی می‌باشد. ضعف اصلی آلتزینات پایداری مکانیکی پایین آن خصوصاً در شرایط سخت مانند خشک کردن انجمادی

## ۱- مقدمه

کرم کاکائو یا گاناش شکلاتی مشکل از ذرات شکر، کاکائو و پودر شیرخشک در یک فاز پیوسته چربی (روغن‌های گیاهی جایگزین کرده کاکائو) است که به علت حضور ذرات جامد در حالت ذوب شده و مایع، مانند یک مایع واقعی رفتار نمی‌کند و خواص جریان غیرنیوتی نی را نمایش می‌دهد [۱]. فلاونوئیدهای کاکائو ترکیبات حیاتی برای سلامتی انسان بوده و به علت عملکردهای بیوشیمیایی و فیزیولوژیک دارای اثرات مفیدی هستند. ویژگی‌های آنتیاکسیدانی کاکائو باعث افزایش غلظت اپیکاتچین پلاسمما می‌شود. همچنین کاکائو با دارا بودن ترکیبات فلاونوئیدهای کاکائو باعث بهبود عملکرد سیستم ایمنی شده و اثرات حفاظتی قلب دارد. همچنین به علت وجود ترکیبات فنیل اتیل‌آین و آسیل اتانول‌آین در کاکائو و شکلات اثرات شادی‌زاوی در آن وجود دارد. با آگاهی مصرف کنندگان از اثرات سلامتی‌زاوی کاکائو و شکلات تهیه شده از آن، استفاده این فراورده روند رو به رشدی دارد [۲]. اگرچه کاکائو از نظر ترکیبات ضداسایشی غنی است ولی در اثر برتره شدن آن از مقدار این ترکیبات مؤثره آن کاسته می‌شود [۳]. شکلات به عنوان یکی از پرمصرف‌ترین تنقلات در رژیم‌های غذایی می‌تواند فرآورده مناسبی برای غنی‌سازی و حامل مناسبی برای انتقال ریزمخذی‌ها باشد [۴]. غذاهای فراسودمند از بحث‌های بسیار مهم و مورد توجه در جهان و یکی از رویه رشدترین گروه‌های مواد غذایی به شمار می‌آیند [۵]. استفاده از گیاهان دارویی یا اجزای استخراج شده از آن‌ها در بخش‌های مختلف صنعت غذا توجه خاصی را به خود اختصاص داده است. گیاهان دارویی یکی از مهم‌ترین منابع طبیعی جهت غنی‌سازی در محصولات غذایی می‌باشند. این کیاهان به دلیل ترکیبات متنوع از جمله روغن‌های اساسی، ترکیب‌های فنولی و پلی‌فنول‌ها، فلاونوئیدها، دی‌ترین، سزکوئیترین‌ها، اسیدهای چرب ضروری، فیبر و مواد معدنی، در صنعت غذا بسیار مورد توجه هستند [۶]. غذاهای فراسودمند و غنی‌شده با این قبیل ترکیبات طبیعی، علاوه بر خواص تغذیه‌ای، مزایای سلامت بخشی از خود نشان داده و خطر ابتلا به برخی از بیماری‌های مزمن را کاهش می‌دهند. ضمن این که مصرف مواد غذایی حاوی این گونه ترکیبات می‌تواند از طریق اعمال خاصیت آنتیاکسیدانی به حفظ سلامت بدن کمک کرده و باعث کاهش استرس اکسیداتیو در

## ۲-۲-۲- تعیین راندمان روغن بذر کتان

درصد روغن استخراج شده از بذر کتان براساس روش ژانگ و همکاران (۲۰۰۸) و با استفاده از رابطه ۱ محاسبه گردید [۱۶]:

$$W_1 \times 100 = \text{راندمان روغن بذر کتان}$$

- رابطه ۱-

$W_2$ : مقدار روغن به دست آمده از نمونه (گرم) و  $W_1$ : مقدار نمونه (گرم).

## ۲-۲-۳- تعیین ترکیب اسید چرب روغن بذر کتان

ترکیب اسیدهای چرب بذر کتان با استفاده از کروماتوگرافی گازی (GC) ارزیابی شد. به طور خلاصه، متیل استرهای اسید چرب (FAME) با صابون سازی در ۰/۵ مولار- NaOH- MeOH و متیلاسیون توسط BF3-MeOH (۱۴ درصد) تهیه شدند. نمونه‌های متیل استرهای اسید چرب (اسید لوریک، اسید میریستیک، اسید پالمیتیک، اسید پالمیتوئیک، اسید استاراریک، اسید اولنیک، اسید لینولئیک و اسید لینولنیک) به دستگاه گاز کروماتوگراف (سیستم YL Instrument 6500) مجهز به آشکارساز یونیزاسیون شعله و ستون مویرگی (GC) ارزیابی شدند. نتیجه: نمونه اسید چرب به  $60 \text{ mm} \times 0.32 \text{ mm} \times 0.20 \mu\text{m}$  عنوان گاز حامل، با سرعت جریان ثابت ۰/۱ میلی‌لیتر در دقیقه استفاده شد. برنامه دمای تنظیم شده عبارت بود از: دمای اولیه ۵۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲ دقیقه، سپس دما با سرعت ۴ درجه سانتی‌گراد در دقیقه به ۱۴۰ درجه سانتی‌گراد رسید و به ۲۱۰ درجه سانتی‌گراد افزایش یافت و به مدت ۸ دقیقه در این دما باقی ماند. دمای انژکتور و آشکارساز به ترتیب ۲۵۰ و ۲۸۰ درجه سانتی‌گراد بود [۱۷].

## ۲-۴- آماده‌سازی امولسیون و ریزپوشانی روغن بذر کتان

بدین منظور ۳۰ گرم آلزینات سدیم به ۱۰۰۰ میلی‌لیتر آب مقطر اضافه و سپس استریل شد. پس از آن که محلول آلزینات با محیط هم دما شد، با ۲۰ گرم نشاسته مقاوم ذرت (Hi-maize 260 National starch UK) مخلوط و جهت همگن شدن به مدت ۵ دقیقه همزده شد. عملیات همزدن و همگن‌سازی اولیه به کمک همزن مغناطیسی Hielscher 220، V.108L.T.) انجام گردید. برای تشکیل امولسیونی یکنواخت، ۵۰۰ میلی‌لیتر از

می‌باشد [۱۴]. از این رو این تحقیق با هدف بهره‌مندی از خواص عملکرایی روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده گانش شکلاتی انجام شد. بدین منظور ویژگی‌های میکروبی و حسی ۴ نمونه گانش شکلاتی (بدون نگهدارنده، GM)، بدون نگهدارنده+میکروب‌های تلقیح شده (G)، حاوی ۳ درصد روغن بذر کتان آزاد+میکروب‌های تلقیح شده (GOM) و حاوی ۳ درصد روغن بذر کتان (GEOM) با ریزپوشانی شده+میکروب‌های تلقیح شده (GEOM) با یکدیگر مقایسه شدند.

## ۲- مواد و روش‌ها

### ۲-۱- مواد

بذر کتان از شرکت پاکان بذر سپاهان (اصفهان)، آلزینات سدیم از شرکت سیکما و سایر مواد شیمیایی از شرکت مرک خریداری شد.

### ۲-۲- روغن بذر کتان

#### ۲-۲-۱- استخراج روغن بذر کتان

دانه‌های کامل بذر کتان قهوه‌ای کشت شده در منطقه اردستان استان اصفهان (خریداری شده از شرکت پاکان بذر سپاهان) جهت آماده‌سازی ابتدا تمیز گردید و گرد و غبار اضافی روی سطوح دانه‌ها زدوده و افت دانه جداسازش شد. سپس دانه‌ها در دستگاه آسیاب خانگی موجود در آزمایشگاه به مدت ۳۰ ثانیه آسیاب گردید.

استخراج روغن مطابق با روش عمادزاده و همکاران (۱۳۹۹) براساس روش سوکسله انجام شد. در روش سوکسله ۱۰ گرم بذر کتان آسیاب شده در یک تمبل کاغذی توزین شد و در قسمت استخراج کننده دستگاه سوکسله (مدل Buchi) قرار گرفت. بالن ته گرد که به وزن ثابت رسیده بود، توزین و به دستگاه وصل و به آن حلال پترولیوم اتر افزوده شد. پس از وصل کردن عمل استخراج به مدت ۴ ساعت در دمای ۵۰ درجه سانتی‌گراد انجام گردید. پس از استخراج روغن، حلال اضافه در دستگاه روتاری اوپرатор و سپس در آون تحت خلاء (در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد) تبخیر شد و پس از سرد کردن نمونه روغن توزین و درص چربی آن محاسبه گردید. روغن استخراج شده تا زمان انجام آزمایشات در شیشه‌های تیره و در محل خنک نگهداری شد [۱۵].

خانه‌ای از انکوباتور خارج و مشاهده شدند. رشد یا عدم رشد باکتری و میزان کبدورت ایجاد شده در داخل چاهک‌ها بررسی شد [۲۱].

طبق تعریف MIC که عبارت است از کمترین غلظتی که باعث ممانعت از رشد یک باکتری می‌شود، نحوه ارزیابی به این صورت بود که آخرین چاهکی که در آن هیچ‌گونه کبدورت مشاهده نشد، به عنوان MIC در نظر گرفته شد. به منظور تعیین MBC مواد داخل هر یک از چاهک‌های شفاف روی پلیت حاوی محیط نوتربینت آکار کشت سطحی شد. بعد از گرم‌خانه‌گذاری پلیت‌ها، طبق تعریف کمترین غلظتی که باعث از بین رفتن باکتری می‌شود، یعنی پلیتی که در آن هیچ‌گونه باکتری رشد نکرده بود به عنوان MBC در نظر گرفته شد [۲۲].

## ۶-۱-تهیه گاناش شکلاتی

تهیه شکلات براساس روش کیم و همکاران (۲۰۱۷) انجام شد. بدین منظور سوربیتو، اسید ( محلول ۵۰ درصد ) و سوربات به ترتیب به شیر کندانس آماده شده، افزوده گردید. مخلوط حاصل از پری میکس (با سرعت ۵۰ دور در دقیقه و به مدت ۱۰ الی ۱۳ دقیقه) عبور داده شد. سپس مخلوط فوق به دیگ پخت دیگر که حاوی کرم وانیلی گاناش بود، منتقل و فرآیند اختلاط تا رسیدن به دمای ۹۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۵ دقیقه انجام پذیرفت. در انتهای فرآیند اختلاط، فرایند سیرکولاسیون سه الی چهار نوبت، جهت حصول اطمینان از اختلاط مناسب انجام گرفت. پس از اختلاط کافی، لستینین محلول شده با کره به فرمولاسیون اضافه شد و فرایند اختلاط با سرعت ۴۰ دور در دقیقه به مدت ۱۵ دقیقه انجام شد. سپس روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده در دمای ۶۰ درجه سانتی‌گراد به مخلوط قبلی افزوده شد و فرایند اختلاط با سرعت ۵۰ دور در دقیقه به مدت ۳ دقیقه انجام شد. در این پژوهش چهار نمونه شکلات به شرح ذیل تولید شد و آزمون‌های میکروبی و حسی بر روی آن‌ها انجام گردید [۲۳]. نمونه ۱: گاناش شکلاتی بدون نگهدارنده (G or Control). نمونه ۲: گاناش شکلاتی بدون نگهدارنده + میکروارگانیسم‌های تلقیح شده به تعداد  $10^5 \text{ cfu/ml}$  (GM).

نمونه ۳: گاناش شکلاتی + ۳ درصد روغن بذر کتان در حالت آزاد + میکروارگانیسم‌های تلقیح شده به تعداد  $10^5$ .

مخلوط حاصله به ۲ لیتر روغن اضافه و با سرعت ۳۰۰۰ دور در دقیقه) به مدت ۲۰ دقیقه هم‌زده شد. به منظور تشکیل کپسول‌ها به محلول مورد نظر کلرید کلسیم ۰/۱ مولار اضافه شد، پس از ۳۰ دقیقه کپسول‌ها تهشیش شد. به منظور جداسازی کپسول‌ها از سانتریفیوژ ۳۵۰ g به مدت ۱۰ دقیقه استفاده شد. در نهایت کپسول‌های جدا شده با محلول آب پیتونه ۰/۰ درصد شسته شد و در دمای درجه ۴ نگهداری شد [۱۸].

## ۶-۲-ویژگی‌های امولسیون

بدین منظور از میکروسکوپ نوری ( Lab o med Ix 400, USA ) در بزرگنمایی ۴۰ برابر برای مشاهده ذرات در محلول آژینات استفاده شد [۱۹].

## ۶-۳-مورفولوژی و اندازه ذرات میکروکپسول‌ها

بدین منظور میانگین قطر ۱۰۰ میکروکپسول (از تصاویر گرفته شده با میکروسکوپ دیجیتال Dino-AM7013MZT ImageJ (Lite Premier, Taiwan NIH, Maryland, USA) (version 1.51f, آژینات استفاده شد [۲۰].

## ۶-۴-بررسی ویژگی‌های میکروبی روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده

باکتری‌های مورد ارزیابی در این پژوهش سالمونلا تیفی (PTCC: 1761)، اشريشيا كلي (PTCC: 1769)، استافيلوكوكس اورئوس (PTCC: 1337)، آسپرژيلوس نايجر (PTCC: 5154) و كانديدا آلبicanis (PTCC: 5027) بودند که از آنستیتو پاستور تهیه شدند.

## ۶-۵-سویه‌های میکروبی بازدارندگی (MIC) و کشندگی (MBC)

ابتدا محیط کشت مولر هیتون براث و سوسپانسیونی از هر یک باکتری‌ها به طور جداگانه تهیه شد. سپس به میزان ۱۶۰ میلی‌لیتر محیط مولر هیتون براث، ۲۰ میلی‌لیتر باکتری، ۱۰ میلی‌لیتر از هر کدام از روغن‌های مورد آزمایش (آزاد و ریزپوشانی شده) با سمپلر به داخل چاهک‌های پلیت در هشت غلاظت و در هشت خانه تزریق شد. پلیت‌ها بعد از مخلوط‌شدن در دمای  $37\pm 1$  درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت گرم‌خانه‌گذاری شدند. بعد از ۲۴ ساعت پلیت‌های

تجزیه و تحلیل آماری از نرم افزار Mini-Tab17 مقایسه میانگین از آزمون توکی با سطح اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد ( $P<0.05$ ). کلیه آزمایش‌ها در ۳ تکرار و ارزیابی حسی در ۳۰ تکرار انجام گرفت. رسم نمودارها با استفاده از نرم افزار Excel بود.

### ۳-نتایج و بحث

#### ۳-۱-راندمان استخراج روغن بذر کتان

براساس نتایج این پژوهش مشخص شد راندمان استخراج روغن بذر کتان به روش سوکله ۲۷/۷۳ درصد بود.

#### ۳-۲-ترکیب اسیدهای چرب روغن بذر کتان

جدول ۱ نشان دهنده ترکیبات اسید چرب روغن بذر کتان است. براساس نتایج مشخص شد جزو اصلی روغن بذر کتان اسید آلفا لینولنیک اسید (۴۷/۱ درصد) بود. همچنین نتایج نشان داد اسید میریستوئنیک (۰/۰ درصد) کمترین میزان اسید چرب روغن بذر کتان بود. گزارشات متفاوتی در مورد ترکیبات اسید چرب بذر کتان موجود است. باراک و همکاران (۲۰۱۰) اسید آلفا لینولنیک را اسید چرب عمده در روغن بذر کتان گزارش کردند. به گفته این محققان میزان اسید آلفا لینولنیک ۶۰ درصد از اسیدهای چرب این روغن را تشکیل می‌دهد [۲۴]. زانگ و همکاران (۲۰۰۸) با ارزیابی روغن بذر کتان به این نتیجه دست یافتند میزان اسید آلفالینولنیک، اسید لینولنیک و اسید اولئنیک به ترتیب ۵۵/۸۷، ۱۵/۸۱ و ۱۶/۷۶ درصد بود [۲۵]. بین و لیسون (۲۰۰۲) میزان اسید آلفالینولنیک، اسید لینولنیک و اسید اولئنیک را به ترتیب ۱۱/۵۷، ۴۴/۱۴ و ۵۰/۱۸ درصد گزارش کردند [۲۶]. حصول نتایج متفاوت می‌تواند تحت تأثیر روش استخراج روغن، جنس و گونه و منطقه جغرافیایی کشت گیاه، باشد [۲۶ و ۲۷].

(GOM) cfu/ml

نمونه ۴: گاناش شکلاتی + ۳ درصد روغن بذر کتان در حالت

ریزپوشانی شده + میکروارگانیسم‌های تلقیح شده به تعداد  $10^5$

(GEOM) cfu/ml

#### ۲-۱-فعالیت ضدمیکروبی روغن استخراج شده در

#### نمونه‌های گاناش شکلاتی

این آزمون پس ۷۲ ساعت نگهداری نمونه‌ها در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد انجام شد. بدین منظور هر بار نمونه با ۱۰۰ میلی‌لیتر آب پیتونه ۰/۱ درصد به مدت ۲ دقیقه در مخلوط‌کن ضربه‌ای (استومیکر) مخلوط شدند. سپس رقت‌های مناسب به محیط کشت هر میکروارگانیسم تزریق شد. پس از ۲۴ گرمانه‌گذاری در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت، شمارش هر ۵ گونه میکروبی در ۴ نمونه تولید شده، انجام شد.

#### ۲-۲-ارزیابی حسی نمونه‌های گاناش شکلاتی

ارزیابی حسی نمونه‌ها بر مبنای ظاهر، طعم (بو و مزه)، بافت و پذیرش کلی انجام شد. ۳۰ نفر ارزیاب زن و مرد از کارکنان کارخانه فرمند (تهران، ایران) انتخاب شدند. ارزیابی به صورت هدوینیک نه نقطه‌ای در روز اول، ۷، ۱۴ و ۲۱ و بین ۳ نمونه شکلات با مغز گاناش انجام شد. امتیاز ۱ به بدترین کیفیت (بسیار نامطلوب) و امتیاز ۹ به بهترین کیفیت (بسیار مطلوب) شکلات اختصاص داده شد. گفتنی است که به نمونه‌ها کد سه رقمی به صورت تصادفی داده و از ارزیاب‌ها خواسته شد که بین دو ارزیابی آب مصرف نمایند. لازم به ذکر است نمونه گاناش شکلاتی بدون نگهدارنده + میکروارگانیسم‌های تلقیح شده به تعداد  $10^5$  cfu/ml (GM) به دلیل بالا بودن فلور میکروبی و مثبت بودن باکتری سالمونلا تیفی مورد ارزیابی حسی قرار نگرفت.

#### ۲-۳-تجزیه و تحلیل آماری

کلیه آزمایش‌ها در قالب طرح کاملاً تصادفی انجام گرفت. برای

Table 1 Fatty acid composition of linseed oil

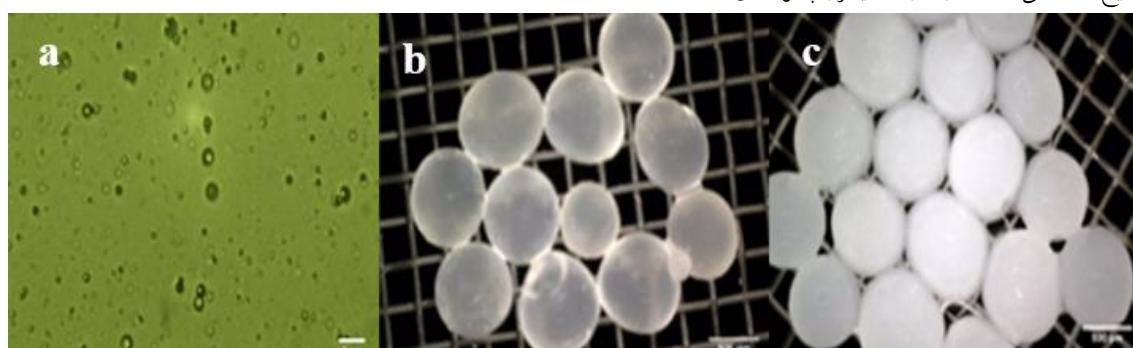
No	Fatty acid	Total fatty acids
1	Lauric acid	$0.10 \pm 0.00$
2	Myristic acid	$0.10 \pm 0.10$
3	Myristoleic acid	$0.06 \pm 0.06$
4	Palmitic acid	$12.70 \pm 0.32$
5	Palmitoleic acid	$0.10 \pm 0.00$
6	Stearic acid	$1.50 \pm 0.06$
7	Oleic acid	$12.20 \pm 0.11$
8	Linoleic acid	$19.17 \pm 0.06$
9	$\alpha$ -Linolenic acid	$47.10 \pm 0.10$

میکرومتر و اندازه ذرات میکروکپسول‌های حاوی روغن بذر کتان ۷۷/۱۶ میکرومتر بود. با در نظر گرفتن اندازه ذرات محسوبه شده برای میکروکپسول‌های شاهد و حاوی روغن بذر کتان، تفاوت ناچیزی در اندازه ذرات میکروکپسول‌ها مشاهده شد. ذرات کمی کوچکتر میکروکپسول‌های حاوی روغن بذر کتان ممکن است به تعديل کشش سطحی در نتیجه افزونه سورفتانت به محلول آژینات جهت تهیه امولسیون مربوط باشد. اندازه ذرات میکروکپسول‌ها حاوی روغن بذر کتان (با دیواره آژیناتی) مشابه با نتایج اسمردل و همکاران (۲۰۰۸) و کارندنس و همکاران (۲۰۱۷) بود [۳۰ و ۳۱].

### ۳-۳-ویژگی‌های امولسیون، مورفولوژی و اندازه ذرات میکروکپسول‌ها

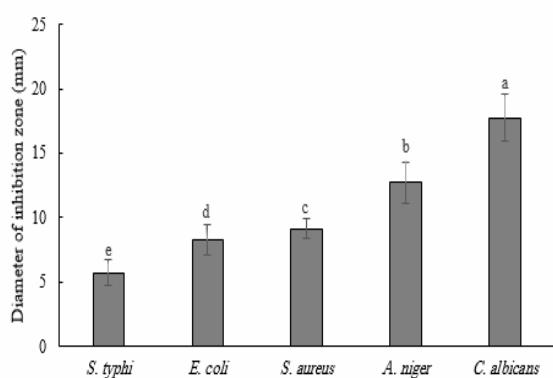
شکل ۱ a نشان‌دهنده توزیع ذرات روغن بذر کتان در محلول آژینات است. قطر ذرات و نحوه توزیع آن‌ها به پروفایل اسیدهای چرب روغن مرتبط است که این امر بر ویژگی‌های عملکردی روغن در امولسیون‌سازی تأثیرگذارد [۲۸ و ۲۹].

شکل ۲ b و c به ترتیب نشان‌دهنده ویژگی‌های مورفولوژی میکروکپسول‌های شاهد (فاقد روغن بذر کتان) و میکروکپسول‌های حاوی روغن بذر کتان بود. همانطور که نتایج نشان می‌دهد اندازه ذرات میکروکپسول‌های شاهد ۷۸۷/۸



**Fig 1** Distributions of droplet of linseed oil in the alginate solution (a) and morphology of alginate empty hydrogel beads as control sample (b) and hydrogel containing linseed oil (c)

(۲۰۱۶) گزارش کردند روغن بذر کتان فعالیت ضد باکتریایی ضعیفی را در برابر باکتری اشريشیاکلی به عنوان یک باکتری گرم منفی داشت [۳۳] که با نتایج پژوهش حاضر مشابهت دارد.



**Fig 2** The diameter inhibition zone of Microorganisms against linseed oil. Different letters represent significant difference from one another ( $p < 0.05$ ).

### ۳-۴-ارزیابی فعالیت ضدمیکروبی روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده

#### ۳-۴-۱-انتشار چاهک در آگار

برخی از پاتوژن‌های غذایی مانند سالمونلا تیفی موریوم و استافیلوکوکوس اورئوس به عنوان پاتوژن‌های مقاوم در برابر آنتی‌بیوتیک‌ها شناخته شده‌اند، بنابراین کشف ترکیبات ضدباکتری طبیعی علیه آن‌ها حائز اهمیت است [۳۲]. بذر کتان در حالت آزاد دارای اثرات ضد باکتریایی قابل توجهی در برابر میکروارگانیسم‌ها بود. این روغن به ترتیب بیشترین و کمترین فعالیت ضد باکتریایی را در برابر کاندیدا آلبیکنс و استافیلوکوکوس تیفی موریوم نشان دادند. میانگین قطر هاله عدم رشد روغن بذر کتان در برابر کاندیدا آلبیکنс ۱۷/۷۲ میلی‌متر بود (شکل ۲). به طور کلی، روغن بذر کتان دارای فعالیت ضد باکتری قوی‌تری در برابر باکتری‌های گرم مثبت (استافیلوکوکوس اورئوس) نسبت به باکتری‌های گرم منفی (اشريشیاکلی و سالمونلا تیفی) بود. المحتظری و همکاران

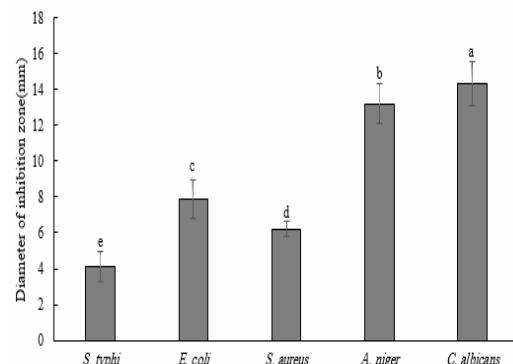
جوشی و همکاران (۲۰۱۴) نتایج مشابهی مبتنی بر اثر ضدمیکروبی کمتر روغن بذر کتان بر باکتری اشريشیاکلی در مقایسه با استافیلوکوکوس اورئوس گزارش کردند [۳۶].

#### ۳-۴-۲- مقایسه حداقل غلظت بازدارندگی (MIC) و کشنده‌گی (MBC)

جدول ۲ نشان‌دهنده حداقل غلظت بازدارندگی (MIC) و کشنده‌گی (MBC) روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده است. همانطور که نتایج نشان می‌دهد خاصیت ضدمیکروبی روغن بذر کتان در حالت آزاد بیش از حالت ریزپوشانی شده بود. به طور مثال حداقل غلظت بازدارندگی روغن دانه کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده بر کاندیدا آلبیکانس به ترتیب ۲۹/۶۶ و ۲۷/۷۷ میکرولیتر بر میلی لیتر بود. علت این امر آزادسازی آهسته ترکیبات مؤثربه روغن بذر کتان از میکروپیسول‌ها در مقایسه با حالت آزاد است [۳۷]. رادونز و همکاران (۲۰۱۹) گزارش کردند فعالیت ضدمیکروبی انسان میخک ریزپوشانی شده با آژینات کمتر از فرم آزاد آن بود [۳۸]. این در حالی بود که هاشم و همکاران (۲۰۱۹) طی مطالعه خود به این نتیجه دست یافتند که خاصیت ضدمیکروبی روغن بذر کتان در حالت کپسوله شده نسبت به حالت آزاد علیه باکتری اشريشیاکلی و استافیلوکوکوس اورئوس بیشتر بود [۳۹]. نتایج متناقض می‌تواند تحت تأثیر تفاوت در راندمان و روش ریزپوشانی و جنس دیواره استفاده شده جهت کپسوله کدن روغن حاوی ترکیبات مؤثربه باشد. لازم به ذکر است فعل و انفعالات بین ترکیبات مؤثربه گیاهان دارویی و دیواره انتخابی جهت ریزپوشانی آن‌ها بر عملکرد ترکیبات مؤثربه تأثیرگذار است [۳۷].

اثر ضد باکتریایی بیشتر ترکیبات زیست فعال در برابر باکتری های گرم مثبت نسبت به گرم منفی می‌تواند به دلیل تفاوت در ساختار غشای سلولی آن‌ها باشد [۳۴]. باکتری‌های گرم منفی علاوه بر لایه پپتیدوگلیکان، یک غشای خارجی روی غشای سلولی خود دارند. مولکول‌های لیپوپلی‌ساکارید موجود در سطح این غشاء به عنوان مانعی در برابر تفوّذ ترکیبات ضد باکتری عمل می‌کنند. علاوه بر این، آنزیم‌هایی در فضای برقی‌پلاسمیک آن‌ها وجود دارد که می‌توانند مولکول‌های خارجی را از خارج غشاء تجزیه کنند [۳۵]. شکل ۳ نشان‌دهنده میانگین هاله عدم رشد روغن بذر کتان ریزپوشانی شده در برابر پاتوژن‌های غذایی در روش چاهک است. همانطور که نتایج نشان می‌دهد اثر ضدمیکروبی روغن بذر کتان ریزپوشانی شده در برابر میکروارگانیسم‌ها به شرح ذیل بود:

سامونلا تیفی > استافیلوکوکوس اورئوس > اشريشیاکلی > کاندیدا آلبیکانس > سپرژیلوس نایجر



**Fig 3** The diameter inhibition zone of Microorganisms against microencapsulated linseed oil

Different letters represent significant difference from one another ( $p < 0.05$ ).

**Table 2** Antibacterial activity (MIC and MBC) of free and encapsulated linseed oil

Microbial strains	Linseed oil			
	MIC ( $\mu\text{g/ml}$ )		MBC ( $\mu\text{g/ml}$ )	
	Free	Encapsulated	Free	Encapsulated
<i>S. typhi</i>	$34.00 \pm 5.14^{\text{bB}}$	$37.06 \pm 0.24^{\text{bA}}$	$39.65 \pm 2.40^{\text{bB}}$	$43.35 \pm 0.15^{\text{bA}}$
<i>E. coli</i>	$38.72 \pm 5.35^{\text{aB}}$	$40.72 \pm 0.30^{\text{aA}}$	$43.83 \pm 6.15^{\text{aB}}$	$47.20 \pm 0.18^{\text{aA}}$
<i>S. aureus</i>	$30.55 \pm 2.35^{\text{cB}}$	$35.25 \pm 0.12^{\text{cA}}$	$36.00 \pm 5.16^{\text{dB}}$	$41.75 \pm 0.02^{\text{cA}}$
<i>A. niger</i>	$31.44 \pm 5.11^{\text{dB}}$	$35.96 \pm 0.01^{\text{cA}}$	$38.01 \pm 4.19^{\text{cB}}$	$40.21 \pm 0.17^{\text{dA}}$
<i>C. albicans</i>	$27.77 \pm 8.08^{\text{eB}}$	$29.66 \pm 0.08^{\text{dA}}$	$32.78 \pm 7.80^{\text{eB}}$	$35.47 \pm 0.16^{\text{eA}}$

Different capital and small letters show significant differences in rows and columns, respectively ( $p < 0.05$ )

بیشترین میکروب‌گانیسم در این نمونه، استافیلوکوکوس اورئوس و اشریشیاکلی بودند. همچنین براساس نتایج مشخص گردید خاصیت ضدمیکروبی بذر کتان در حالت آزاد بیشتر از حالت ریزپوشانی شده، بود. همانطور که پیش‌تر توضیح داده شد این امر می‌تواند به دلیل محصور شدن ترکیبات مؤثره بذر کتان در هیدروزل با دیواره حاوی آثربنات و انتشار آهسته‌تر آن در مقایسه با فرم آزاد جهت تماس با میکروب‌گانیسم‌ها باشد [۴۰].

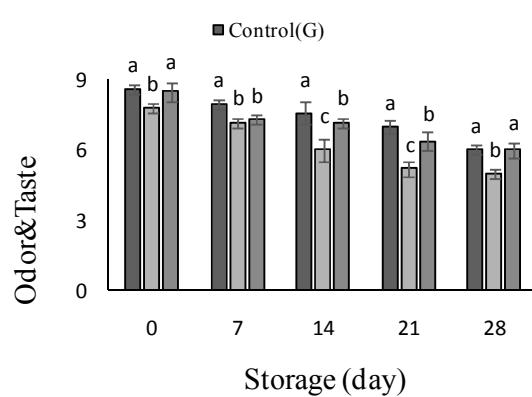
### ۳-۵- ارزیابی فعالیت ضدمیکروبی روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده در گانаш شکلاتی

اثر ضدمیکروبی روغن بذر کتان در حالت آزاد و ریزپوشانی شده بر گاناش شکلاتی پس از ۷۲ ساعت نگهداری در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد در جدول ۳ ارائه شده است. همانطور که نتایج نشان می‌دهد سالمونلا تیفی، آسپرژیلوس نایجر و کاندیدا آلبی坎س در نمونه کنترل مشاهده نشدند. این در حالی بود که

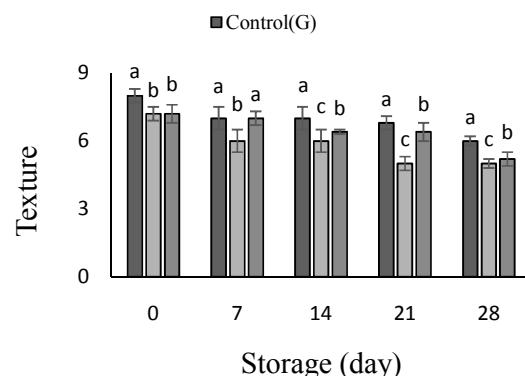
**Table 3** Antimicrobial activity of free and encapsulated linseed oil in chocolate ganache

	Control(G)	GM	GOM	GEOM
<i>S. typhi</i>	-	+	-	-
<i>E. coli</i>	0.52 <sup>bD</sup>	3.11 <sup>bB</sup>	3.01 <sup>aC</sup>	3.17 <sup>aA</sup>
<i>S. aureus</i>	1.07 <sup>aD</sup>	3.25 <sup>aA</sup>	2.24 <sup>bC</sup>	2.57 <sup>bB</sup>
<i>A. niger</i>	-	2.84 <sup>cA</sup>	1.95 <sup>cC</sup>	2.07 <sup>cB</sup>
<i>C. albicans</i>	-	2.48 <sup>qA</sup>	1.86 <sup>dC</sup>	2.26 <sup>dB</sup>

Different capital and small letters show significant differences in rows and columns, respectively ( $p<0.05$ ). No treatment (control), without preservative inoculated with  $10^5$  (CFU/ml) microorganisms (GM), with 3% linseed oil inoculated with  $10^5$  (CFU/ml) microorganisms (GOM), with 3% encapsulated linseed oil inoculated with  $10^5$  (CFU/ml) microorganisms (GEOM).



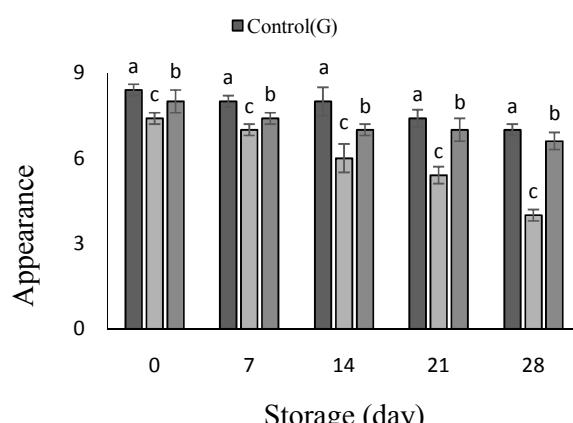
**Fig 5** Odor & taste of chocolate ganache treatments during 28 days.



**Fig 6** Texture of chocolate ganache treatments during 28 days.

### ۶-۳- ویژگی‌های حسی

همانطور که نتایج (شکل ۴، ۵ و ۷) نشان می‌دهد نمونه G (شاهد) از بیشترین امتیاز و نمونه GOM از کمترین امتیاز ویژگی‌های حسی طی ۲۸ روز نگهداری برخوردار بودند. همچنین براساس یافته‌های حاصل از ارزیابی حسی مشخص شد نمونه گاناش شکلاتی حاوی روغن بذر کتان ریزپوشانی شده نسبت به نمونه گاناش شکلاتی حاوی روغن بذر کتان در حالت آزاد دارای ویژگی‌های حسی مطلوب‌تری بود. ویژگی‌های حسی شکلات نقش مهمی در بازارپسندی و پذیرش آن از جانب مصرف‌کننده دارد [۴۱].

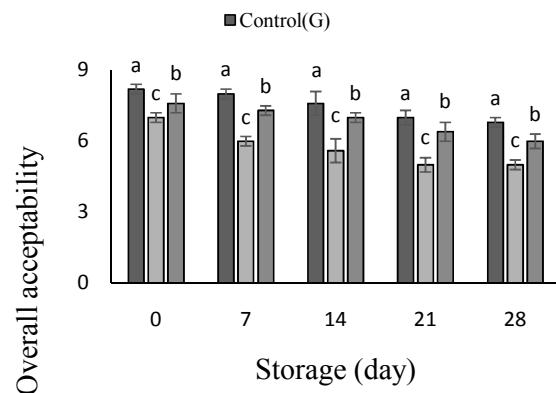


**Fig 4** Appearance of chocolate ganache treatments during 28 days.

نمونه‌های تولیدی شد. این در حالی بود که عملکرد ضدمیکروبی روغن بذر کتان در حالت آزاد بر بار میکروبی مدل غذایی بیشتر از حالت ریزپوشانی شده بود. این در حالی بود که نتایج ارزیابی حسی عکس عملکرد ضدمیکروبی را نشان داد بدین معنا که نمونه گاناش شکلاتی حاوی ۳ درصد روغن بذر کتان به حالت آزاد از امتیاز ویژگی‌های حسی کمتری نسبت به حالت ریزپوشانی شده برخوردار بودند. بنابراین با توجه به اثر مثبت فرایند ریزپوشانی (مامانت غلبه عطر و طعم روغن بذر کتان در گاناش شکلاتی) که به شدت بر بازار پستنده فراورده نهایی نقش دارد، نمونه کرم کاکائو حاوی ۳ درصد روغن بذر کتان ریزپوشانی شده با آثربینات به عنوان بهترین نمونه این تحقیق معرفی می‌شود.

## ۵-منابع

- [1] Afoakwa MPhil, E. (2016). Cocoa and chocolate consumption—Are there aphrodisiac and other benefits for human health?. *South African Journal of Clinical Nutrition*, 21(3): 107-113.
- [2] Paoletti, R. Poli, A. Conti, A. and Vissioli, F. (2012). Chocolate and Health. Springer-Verlag Italia.
- [3] Harrington, W. L. (2011). The Effects of Roasting Time and Temperature on the Antioxidant Capacity of Cocoa Beans from Dominican Republic, Ecuador, Haiti, Indonesia, and Ivory Coast. University of Tennessee, Knoxville, M.S. Trace: Tennessee Research and Creative.
- [4] Eyre, C. (2008). Functional chocolate creeps up on main steam, UPL.
- [5] Watson, R. R., Preedy, V. R . and Zibadi, S. (2013). Polyphenols in human health and disease. New York: Academic Press.
- [6] Baser, K. H. C. and Buchbauer, G. editors. (2015). Handbook of Essential Oils: Science, Technology, and Applications. Boca Raton, FL: CRC Press.
- [7] Todorovic, V., Redovnikovic, I. R., Todorovic, Z., Jankovic, G., Dodevska, M. and Sobajic, S. (2015). Polyphenols, methylxanthines, and antioxidant capacity of chocolates produced in Serbia. *Journal of Food Composition and Analysis*, 41 : 137 - 143.
- [8] Khattab, R. and M. Zeitoun. (2013). Quality evaluation of flaxseed oil obtained by different extraction techniques. *LWT*



**Fig 7** Overall acceptability of chocolate ganache treatments during 28 days.

Different letters show significant differences ( $p<0.05$ ). No treatment (control), without preservative inoculated with  $10^5$  (CFU/ml) microorganisms (GM), with 3% linseed oil inoculated with  $10^5$  (CFU/ml) microorganisms (GOM), with 3% encapsulated linseed oil inoculated with  $10^5$  (CFU/ml) microorganisms (GEOM).

برتری نمونه گاناش شکلاتی حاوی روغن بذر کتان ریزپوشانی شده در مقایسه با نمونه گاناش شکلاتی حاوی روغن بذر کتان در حالت آزاد می‌توان اینچنین توجیه نمود که که به میکروکپسوله نمودن روغن بذر کتان با آثربینات پایداری روغن در برابر اکسیداسیون افزایش و خواص حسی نامطلوب ناشی از حضور روغن بذر کتان در فرمولاسیون شکلات کاهش یافت. سانکسوان و همکاران (۲۰۱۶) با کپسوله نمودن انسانس آویشن و اسطوخودوس جهت تولید بسته‌بندی‌های ضدمیکروبی نتایج مثبتی را گزارش کردند. این محققان ریزپوشانی نمودن انسانس و عصاره‌های گیاهی را عامل مؤثر جهت بهره‌مندی از اثرات مفید ترکیبات گیاهی بدون ایجاد تغییرات نامطلوب در ویژگی‌های حسی نمونه‌ها دانستند [۴۲]. لازم به ذکر است گاه ریزپوشانی عصاره و انسانس‌های گیاهی باعث کاهش امتیاز پذیرش کلی (بویژه به لحاظ طعم) می‌شود. به طور مثال پردونز و همکاران (۲۰۱۲) با کپسوله کردن انسانس توت فرنگی با کیتوزان باعث کاهش امتیاز پذیرش کلی فراورده تولیدی شد [۴۳].

## ۴-نتیجه‌گیری

نتایج این تحقیق نشان داد حضور روغن بذر کتان در فرمولاسیون گاناش شکلاتی سبب کاهش بار میکروبی

- hydrocolloids, 15(4-6): p. 533-542.
- [20] Darjani, P., Hosseni Nezhad, M., Kadkhodaee, R. and Milani, E. (2016). Influence of prebiotic and coating materials on morphology and survival of a probiotic strain of *Lactobacillus casei* exposed to simulated gastrointestinal conditions. LWT, 73: p. 162-167.
- [21] Behbahani, B. A., Yazdi, F. T., Vasiee, A. and Mortazavi, S. A. (2018). *Oliveria decumbens* essential oil: Chemical compositions and antimicrobial activity against the growth of some clinical and standard strains causing infection. Microbial pathogenesis, 114, 449-452.
- [22] Wikler, M. and Matthew, A. (2006). Methods for dilution antimicrobial susceptibility tests for bacteria that grow aerobically: Approved standard. CLSI (NCCLS). 26(2):9-16.
- [23] Kim, Y.J. Kang, S. Kim, D.H. Kim, Y.J. Kim, W.R. and Kim, Y.M. (2017). Calorie reduction of chocolate ganache through substitution of whipped cream. J Ethn Foods. 1;4(1):51-7.
- [24] Bayrak, A., Kiralan, M., Ipek, A., Arslan, N., Cosage, B. and Khawar, K. M . (2010). Fatty acid compositions of linseed (*Linum usitatissimum* L.) genotypes of different origin cultivated in Turkey. Biotechnology & Biotechnological Equipment, 24(2): p. 1836-1842.
- [25] Bean, L. and Leeson, S. (2002) Fatty acid profiles of 23 samples of flaxseed collected from commercial feed mills in Ontario in 2001. Journal of applied poultry research, 11(2): p. 209-211.
- [26] Kiralan, M., Ozkan, G., Bayrak, A. and Ramadan, M. F. (2014). Physicochemical properties and stability of black cumin (*Nigella sativa*) seed oil as affected by different extraction methods. Industrial Crops and Products, 57: p. 52-58.
- [27] Kiralan, M. (2012) Volatile Compounds of black Cumin seeds (*Nigella sativa* L.) from microwave-heating and conventional roasting. Journal of food science, 77(4): p. C481-C484.
- [28] Feofilaktova, O., Grashchenkov, D., Karkh, D. and Lukinykh, M. (2020). Creating a functional basis for the production of food emulsions. in E3S Web of Conferences. EDP Sciences.
- [29] Kampa, J., Frazier, F. and Rodriguez-Garcia, J. (2022). Physical and Chemical Food Science and Technology, 53: 338–345.
- [9] Edel, A., Aliani, M. and Pierce, G. N. (2015). Stability of bioactives in flaxseed and flaxseed-fortified foods. Food Research International, Part 2: 140-155.
- [10] Kajla, P., A. Sharma, and D.R. (2015). Sood, Flaxseed—a potential functional food source. Journal of food science and technology, 52(4): p. 1857-1871.
- [11] Rajesha, J., Rao, A. R., Madhusudhun, B. and Karunakumar, M. (2010) Antibacterial Properties of Secoisolariciresinol Diglucoside Isolated from Indian Flaxseed Cultivars. Current Trends in Biotechnology and Pharmacy, 4(1): 551-560.
- [12] Lee, B. B., Ravindra, P. and Chan, E. S. (2013). Size and shape of calcium alginate beads produced by extrusion dripping. Chemical Engineering and Technology, 36(10), 1627-1642.
- [13] Rajabi, H., Ghorbani, M., Jafari, S. M., Mahoonak, A. S. and Rajabzadeh, G. (2015). Retention of saffron bioactive components by spray drying encapsulation using maltodextrin, gum Arabic and gelatin as wall materials. Food hydrocolloids, 51, 327-337.
- [14] Shu, B., Wu, S., Dong, L., Wang, Q. and Liu, Q. (2018). Microfluidic synthesis of calcium microcapsules for self-healing of bituminous binder. Materials, 11(4), 630.
- [15] Emadzadeh, M. K., Aarabi, A., Aarabi Nazhvan, F., Chiani, M. and Mehrabi, M. R. (2020). Investigation the effect of solvent and extraction method on the amount of phenolic compounds and the antioxidant activity of flax (*Linum usitatissimum* L.) oil seed. New Cell Mol Biotech, 10(39); 19-27. [In Persian].
- [16] Zhang, Z., Wang, L., Li, D., Jiao, S., Dong, X. and Mao, Z. (2008). Ultrasound-assisted extraction of oil from flaxseed. Separation and Purification Technology, 62(1), 192–198.
- [17] AOCS. (1997). Official methods and recommended practices of the AOCS. American Oil Chemists' Society.
- [18] Homayouni, A. Ehsani, M.R. Azizi, A. Yarmand, M.S. and Razavi, S.H. (2007). Effect of Lecithin and Calcium Chloride Solution on the Microencapsulation Process Yield of Calcium Alginate Beads. IRAN POLYM J;16(9):597—606. [In Persian].
- [19] Huang, X., Kakuda, Y. and Cui, W. (2001). Hydrocolloids in emulsions: particle size distribution and interfacial activity. Food

- H. (2021). Screening and enhancement of the antimicrobial activity of some plant oils using liposomes as nanoscale carrier. *Bulletin of the National Research Centre*, 45(1): p. 1-14.
- [38] Radünz, M., Trindade, M. L. M. D., Camargo, T. M., Raduz, A. L., Borges, C. D., Gandra, E. A. and Helbig, E. (2019). Antimicrobial and antioxidant activity of unencapsulated and encapsulated clove (*Syzygium aromaticum*, L.) essential oil. *Food chemistry*, 276: p. 180-186.
- [39] Hashim, A.F., Hamed, S. F., Hamid, H. A. Abdel, H. A., Abd-Elsalam, K. A., Golonka, I., Musia, W. and El-Sherbiny, I. (2019). Antioxidant and antibacterial activities of omega-3 rich oils/curcumin nanoemulsions loaded in chitosan and alginate-based microbeads. *International journal of biological macromolecules*, 140: p. 682-696.
- [40] Gill, A. and Holley, R. (2006). Disruption of *Escherichia coli*, *Listeria monocytogenes* and *Lactobacillus sakei* cellular membranes by plant oil aromatics. *International journal of food microbiology*, 108(1): p. 1-9.
- [41] Ostrowska-Ligęza, E., Marzec, A., Górska, A., Wirkowska-Wojdyła, M., Bryś, J., Rejch, A., and Czarkowska, K. (2019). A comparative study of thermal and textural properties of milk, white and dark chocolates. *Thermochimica Acta*, 671, 60–69.
- [42] Sangsuwan, J., Pongsapakworawat, T., Bangmo, P. and Sutthasupa, S. (2016). Effect of chitosan beads incorporated with lavender or red thyme essential oils in inhibiting *Botrytis cinerea* and their application in strawberry packaging system. *LWT*, 74, 14–20.
- [43] Perdones, A., Sánchez-González, L., Chiralt, A. and Vargas, M. (2012). Effect of chitosan-lemon essential oil coatings on storage-keeping quality of strawberry. *Postharvest Biology and Technology*, 70, 32–41.
- Characterisation of Conventional and Nano/Emulsions: Influence of Vegetable Oils from Different Origins. *Foods*, 11(5): p. 681.
- [30] Smrdel, P., Bogataj, M. and Mrhar, A. (2008). The influence of selected parameters on the size and shape of alginate beads prepared by ionotropic gelation. *Scientia Pharmaceutica*, 76(1): p. 77-90.
- [31] Corstens, M. N., Berton-Carabin, C. C., Elichiry-Ortiz, P., Hol, K., Troost, F. J., Masclée, A. A. M. and Schroen, K. (2017). Emulsion-alginate beads designed to control in vitro intestinal lipolysis: Towards appetite control. *Journal of Functional Foods*, 2017. 34: p. 319-328.
- [32] Mattazi, N., Farah, A., Fadil, M., Chraibi, M. and Benbrahim, K. F. (2015). Essential oils analysis and antibacterial activity of the leaves of *Rosmarinus officinalis*, *Salvia officinalis* and *Mentha piperita* cultivated in Agadir (Morocco). *International Journal of Pharmacy and Pharmaceutical Sciences*, 7(9): p. 73-9.
- [33] Al-Mathkhury, H., Al-Dhamin, J. F., A. S. and Al-Taie. K. L. (2016). Antibacterial and antibiofilm activity of flaxseed oil. *Iraqi Journal of Science*, 57(2B): p. 1086-1095.
- [34] Heyman, H. M., Senejoux, F., Seibert, I., Klimkait, T., Maharaj, V. J. and Meyer, J. J. M. (2015). Identification of anti-HIV active dicaffeoylquinic-and tricaffeoylquinic acids in *Helichrysum populifolium* by NMR-based metabolomic guided fractionation. *Fitoterapia*, 103: p. 155-164.
- [35] Duffy, C. F. and Power, R. F. (2001). Antioxidant and antimicrobial properties of some Chinese plant extracts. *International journal of antimicrobial agents*, 17(6): p. 527-529.
- [36] Joshi, Y., Garg, R. and Juyal, D. (2014). Evaluation of synergistic antimicrobial activity of Gemifloxacin with *Linum usitatissimum* seed oil. *liver*, 2(4).
- [37] Haggag, M.G., Shafaa, M. W., Kareem, H. S., El-Gmail, A. M. and El-Hendawy, H.

**Journal of Food Science and Technology (Iran)**Homepage:[www.fsct.modares.ir](http://www.fsct.modares.ir)**Scientific Research**

**Evaluation of qualitative and microbial properties of cocoa cream containing microencapsulated linseed oil (Production of functional chocolate ganache)**

**Mohimani, B. <sup>1</sup>, Safaeian, Sh. <sup>2\*</sup>, Mousavi Nadoshan, R. <sup>2</sup>, Rabbanim, M. <sup>3</sup>, Tavakolipour, H. <sup>3</sup>**

1. Ph.D Student, Department of Food Science and Technology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
2. Associate Professor, Department of Food Science and Technology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
3. Assistant Professor, Department of Food Science and Technology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
4. Associate Professor, Department of Food Science and Technology, Sabzevar Branch, Islamic Azad University, Sabzevar, Iran.

**ARTICLE INFO****ABSTRACT****Article History:**

Received 2022/ 10/ 04  
Accepted 2022/ 11/ 16

**Keywords:**

Linseed,  
Antimicrobial properties,  
Encapsulation, Quality,  
Qanache,  
Functional.

**DOI:** 10.22034/FSCT.19.131.187  
**DOR:** 20.1001.1.20088787.1401.19.131.15.6

\*Corresponding Author E-Mail:  
Shila2462462@yahoo.co.in

The use of medicinal plants or the components extracted from them in different sectors of the food industry has received special attention. Therefore, in the present research, linseed oil was used in two forms, free and microcoated with alginate, in the formulation of cocoa cream. The aim of this research was to produce an functional chocolate ganache containing natural preservatives. The extraction efficiency of linseed oil was 27.73 %. The main component of linseed oil was  $\alpha$ -linolenic acid (47.1%) and the least fatty acid detected in it was myristoleic acid (0.06%). The results showed that both evaluated oils had considerable antibacterial effects against tested microorganisms (*S. Typhi*, *E.coli*, *S. aureus*, *A. niger*, and *C. albicans*) and gram-negative bacteria were more resistant to linseed oil than gram-positive ones. In this regard. Black seed oil showed higher antibacterial activity and both linseed and black seed oil microcapsules had lower antibacterial effects than their free form. The sample containing 3% encapsulated linseed oil had more favorable sensory peroperties than the sample containing this oil in free form. However, the free form showed higher antibacterial activity but in the regard to the protection of bioactivity of oils from the undesirable condition, controlled release and marketability of product, loading the oils in alginate bead is a suitable way for application of black seed and linseed oil in food products.